MOMENTE MATTHEWS — GARRINCHA

1968 — RETROSPECTIVĂ SENTIMENTALĂ

Stadionul găzduiește și satisfacții și decepții. Poate tocmai ambiția învinsului de a schimba rolul, reprezintă elementul dinamic cel mai de preț, forța de reoxigenare pe care sportul o posedă. Printre succese și eșecuri — consemnate pe zincul viitoarelor pagini de ziare, încredințate eterului sau clapelor telexului — întîlnești însă episoade, neluate în seamă de cifrele reci ale rezultatelor, dar reprezentînd drame, mari sau mici, sau clipe de nelimitată bucurie, de reaprindere a speranței...

SIR STANLEY A SURÎS DUPĂ MULTĂ VREME

Oare sînt așa departe zilele cînd, lîngă peluza bogată de iarbă a lui **„Royal Garden Hotel"**, fotoreporterii duceau o adevărată luptă spre a prinde un unghi cît mai bun în fața personajului cu jachetă și pantaloni reiați? Oare cît a trecut de cînd o întreagă insulă, insula engleză, îi dedica onor după onor? Acestui domn cu tîmplele albite, comod întins într-un fotoliu al Boeingului 707, clipele acelea i se par înfipte undeva înapoi, la capătul unui drum lung. Dar realitatea e mai puțin crudă de cît și-o închipuie sir Stanley Matthews. E destul de puțină vreme de cînd tot ceea ce se poate oferi în materie de cinstire și sărbătorire a unui mare sportiv lui i-a fost oferit.

Timpul nu s-a oprit însă la clipa cînd regina Angliei i-a atins ușor, cu sabia, umărul, urcîndu-l la gradul de frunte al „sir"-ilor, trei litere ce se adaugă pînă la moarte numelui, cu largi efecte de impresionare. Nu, timpul n-a stat atunci în loc și **Stanley Matthews**, extremul dreapta care a rămas în cursă, de-a lungul tușei și în dansul cu ritm de dribling, cel mai mare număr de ani dintre fotbaliștii lumii, a trebuit să intre în agitata lume a managerilor. Într-o lume unde **Anglia** troneză, greu de ajuns, printr-un record al rezilierilor de contracte, al concedierilor, al despărțirilor cu și — mai ales — fără motiv. Pe distanța a cîtorva luni, **Matthews** a trebuit să măsoare distanța imensă dintre momentele cînd, din dreapta lui îl însoțeau numai urale și aplauze, pînă la campaniile de presă discutîndu-i probitatea profesională, pînă la ședințele de comitet de club în care îi erau aruncate, cu toptanul, acuzații nedrepte. Un om care a strălucit prin sportivitate în teren, a făcut neașteptat de repede și de brutal cunoștință cu tenebroasa lume a culiselor stadioanelor și cluburilor.

A întors spatele brusc acestor fețe murdare ale fotbalului, deși nu exista pericolul unei compromiteri reale; are o ușoară încruntare a sprîncenelor cînd își amintește scena părăsirii clubului de liga a patra, de unde dorea să înceapă un sperat drum de conducător tehnic. Și se fălește față de el însuși că a avut forța să respingă orice soluție de compromis. Un fior de satisfacție îl străbate că, acum, această cursă de avion îl va duce acolo unde se va simți cu adevărat fericit. Chiar în minutele acelea, micul megafon din spătarul fotoliului prinde viață și vocea caldă, plăcut timbrată, a stewardesei anunță apropiata aterizare pe pămîntul **Ghanei**.

După ce scara mecanică și-a terminat ritualul de luare de contact cu corpul avionului uriaș, după ce ușa s-a deschis, primul care a apărut în înaltul treptelor era omul cu părul pornit spre argintiu, așa de îngîndurat pînă atunci. Jos, un grup de peste 20 de tineri, agili și veseli, stăpîniți de o vizibilă emoție. Da, aceștia sînt elevii lui pentru următoarele săptămîni. Una dintre gloriile fotbalului mondial a vrut să vină aici, pe un pămînt virgin pentru sport, spre a descărca sacul lui de experiență, pe un ogor ce așteaptă, nesățios, această sămînță. Tinerii îl înconjoară, se înghesuie mai abitir ca fotoreporterii de la **„Royal Garden"** să-i strîngă mîna și ar fi fericiți dacă marele **Stanley** ar avea 20 de valize, ca fiecare să poarte cîte una. Acestei lumi calde și plină de sinceritate, **Matthews** îi adresează un zîmbet larg. Un zîmbet apărut după multă vreme pe fața prelungă, în luptă cu primele riduri ale bătrîneții, totuși...

Tinerii fotbaliști ghanezi sînt pur și simplu fascinați de **sir Stanley Matthews**

100.000 DE OAMENI PLÎNGEAU...

Regizorul face un semn scurt spre operatorii de lumini. Se întoarce, apoi, spre **Elsa Suarez**, cîntăreața cu trup de culoarea abanosului și cu glas de miere, care va începe în scurtă vreme programul ei pentru televiziunea din **Sao Paulo**. Chitarele par vii, în mîinile fremătînde ale orchestranților; contrabasurile electrice mențin nota de gravitate, complice cu lumina discretă, de penumbre, făurită de oamenii din spatele tabloului de lumini. Cînd reflectorul de semnalizare roșu se aprinde, Elsa se dezlănțuie. Ritmul tobelor găsește o corespondență fără repros în mișcările cîntăreței. De la operatorii din spatele camerelor de luat vederi și pînă la ușierul studioului, nimeni nu rezistă; degete neastîmpărate bat tactul sambei pe perete, vîrfuri de pantofi mimează aceeași măsură pe pardoseala plușată, înghițitoare de zgomote...

Un singur om, așezat pe un taburet lîngă operatorul de sunet, pare absolut imun la această atmosferă de frenezie. În minte i se succed alte imagini, cu viteza rumbei atacată acum: turnee în sudul Braziliei pentru 100 de dolari meciul; cursa nebună cu un automobil, urmată de o aterizare pe ultimul vagon al unui tren spre a pune o distanță convenabilă față de un impresar mînios că nu i se onorase contractul; scena greu de suportat din biroul președintelui clubului **„Juniors"** din **Bogota** — club de mîna a treia în **Columbia**, unde i se spune că... e departe de clasa unui veritabil fotbalist. Și cîte au mai fost... O mînă care i se așează ușor, pe umăr, îl readuce din lumea negurilor. E Elsa. Tăcutul și absentul se scoală, ține picioarele spre a prinde intrarea pe stadion a echipelor.

Da, pare iarăși el, **Mané**. Și cînd te gîndești că a dat jos 12 kilograme în două luni; că n-a întîrziat un minut de la cele două antrenamente zilnice. Mané înaintează susținînd drapelul lui Flamengo, clubul de care și-a legat ultimele nădejdi.

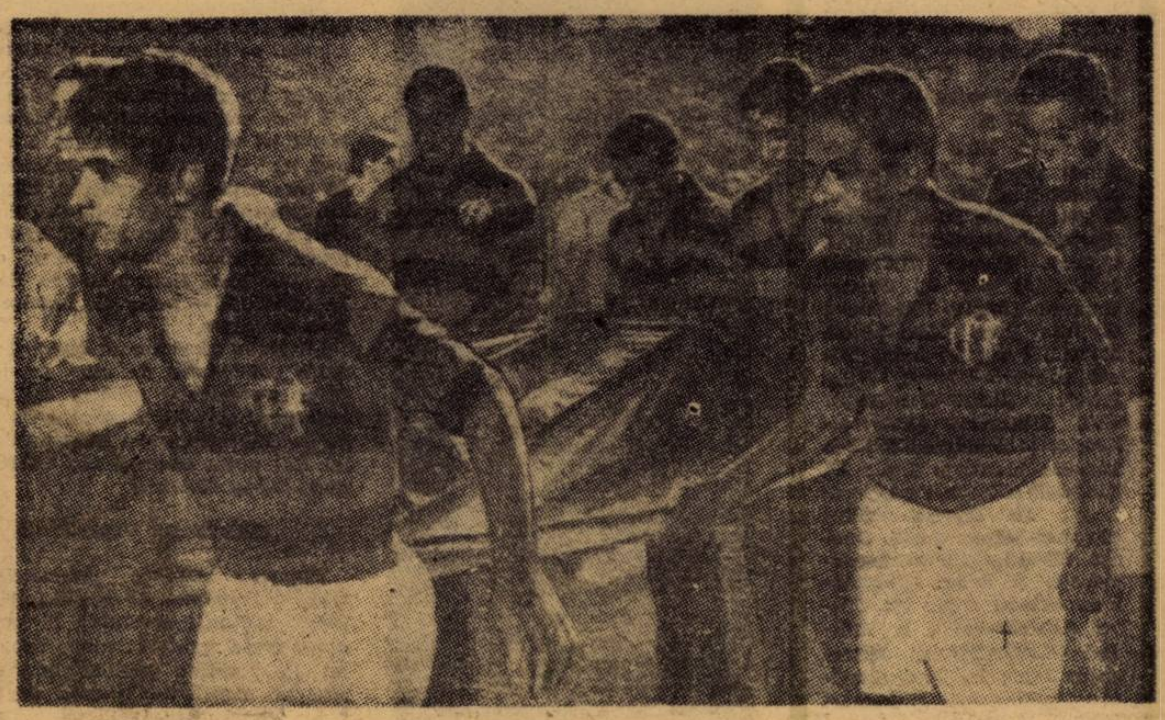

„Va fi totul foarte bine Mané", îi spune mereu din spate **Luiz Carlos**

dar parcă e altul cînd iese pe ușa rulantă, de cristal, a studioului. **Garrinha** s-a hotărît. Încearcă ultima carte!

. . . . . .

Casierii năvălesc disperați în biroul directorului stadionului **Maracana**. Nu mai au bilete. În fața ghișeelor sînt mii și mii de oameni nervoși, gata să încerce un asalt al porților. Directorul e uluit. A comandat 100 000 de bilete. Nici nu credea că o să se vîndă jumătate. Și, cu gîndul la ceea ce se întîmplase nu de mult la **Buenos Aires**, dă ordin să se deschidă porțile, dînd liberă intrare celor care se mai află în afara celui mai uriaș inel de beton din cîte are pînă acum lumea. Și aleargă cît îl nimeni nu le face ca el. Și **Mané** a pornit spre vestiare cu mersul lui de **Rigoletto** în tricou și chiloți, salutat în picioare de oamenii care nu simțeau ploaia. Ducea **Garrincha** spre cabinele **Maracanei** finalul unei drame sau începutul uneia noi?

Eftimie IONESCU

s-a schimbat într-un personaj supranatural"... Cînd **Mané** a reușit și numărul care l-a făcut celebru, acea plecare fără minge, urmat de fundașul înșelat, stadionul a izbucnit. Și toți oamenii care aclamau și strigau și aplaudau, aveau lacrimi în ochi. 100 000 de oameni plîngeau.

Garrincha n-a rămas pe marea scenă pînă în finalul acestei disperate încercări de a înnoda firul unui palmares celebru. Poate înfricoșat ca începutul acesta să nu aibă un sfîrșit brutal de dureros, antrenorul lui **Flamengo** l-a schimbat, chiar cînd terminase strălucit o mîngîiere a gazonului, cu driblinguri, cu fente, cu stopări și schimbări, de direcție pe care

Fotbal

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și ad-ția: București, Bd. Mărăști 26, sectorul I, telefon 17.55.18

COLEGIUL DE REDACȚIE

Constantin Chiriță, Ștefan Covaci, Gh. Dumitrescu, Pavel Marcu, Aurel C. Neagu (redactor șef), **Angelo Niculescu, Andrei Rădulescu, Dumitru Tomescu, Stelian Trandafirescu** (redactor-șef adjunct), **Radu Urziceanu** (secretar general de redacție), **Emerich Vogl, Ion Voica, Ion Voinescu.**

Prezentarea grafică **Liviu Bobocea**